

نفت و اهمیت آن

جنگ‌های جهانی اول و دوم اهمیت و ارزش دسترسی به منابع نفت و تسلط بر آن را بیش از گذشته برای سیاستمداران و رهبران کشورهای قدرتمند آشکار ساخت.

اولین امتیاز نفت ایران در زمان مظفرالدین شاه، و به مدت ۶۰ سال به یک سرمایه‌دار انگلیسی به نام ویلیام ناکس داریسی واگذار شد.

با لغو قرارداد نفتی داریسی، سهم ایران نسبت به قرارداد قبلی اندکی افزایش یافت و منطقه جغرافیایی قرارداد به میدان‌های نفتی شناخته شده جنوب کشور محدود گردید، اما در عوض، ۳۰ سال به مدت قرارداد افزوده شد.

اوضاع سیاسی و اجتماعی ایران پس از شهریور ۱۳۲۰: رضا شاه توسط متفقین برکنار و تبعید شده بود و کنترل مستقیم راه‌های اصلی خلیج فارس به مرزهای شوروی و حفاظت از چاه‌ها و تاسیسات نفت جنوب را به دست گرفته بودند. برخی از شخصیت‌های ایرانی هوادار دولت‌های محور و تعدادی از آلمانی‌های فعال در ایران را بازداشت کردند.

کمبود و گرانی مواد غذایی و به ویژه نان در زمان جنگ جهانی دوم، موجب اعتراض‌های خیابانی متعدد پس از اشغال ایران توسط متفقین در شهریور ۱۳۲۰ شده بود.